

[Gudrun Bjørner.]

til at blande sig i lillebilernes forhold. Nej, det har den ikke, men det er sandelig heller ikke nødvendigt at blande sig i lillebilernes forhold for at skabe ro og dele sol og vind lige. Det, der er galt i øjeblikket, er, at Taxa har fordele med hensyn til faste holdepladser, ret til kaperrækker o. s. v., som lillebilerne ikke har, og det er kampen om dette monopol, der skaber uro. Man kunne altså meget nemt uden at blande sig i lillebilernes forhold skabe orden og bedre forhold, men jeg kunne jo i Københavns kommunalbestyrelse stille forslag f. eks. om, at man med visse års mellemrum bortliciterede de faste holdepladser, så der kan blive lige ret for alle.

Med hensyn til de mange overflødige vogne, som det ærede medlem omtalte, vil jeg sige, at det er mange københavneres erfaring, at der på regnvejrsdage og tider, hvor der er travlt, absolut ikke er nogen som helst overflødige vogne. Med andre ord, det ville måske slet ikke være så dårligt, om folk havde et fast erhverv, hvor de kunne tjene deres faste indtægt, og at en hel del af dem påtog sig at køre for os, når det er regnvejrs, og når der er travlt. Det var måske slet ikke nogen dårlig ordning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Victor Gram: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om forbud mod visse fyrværkeriartikler.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1475, fremsættelsen i tidenden sp. 3009).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Viola Nørlov: Det foreliggende forslag til lov om forbud mod visse fyrværkeriartikler

kan jeg give min allervarmeste anbefaling, og jeg ved, at mange medborgere ud over det ganske land vil hilse dette forslag med glæde.

Lovforslagets § 2, stk. 1, giver en redegørelse for, hvad der vil blive tilladt, hvis lovforslaget vedtages. Det pågældende afsnit er udtrykt i et fagligt sprog, som jeg ingen mulighed har for at vurdere, men da det er en sprængstofekspert, der har givet formlerne, kan man vel gå ud fra, at hensigten med forslaget vil blive opfyldt.

En naturlig konsekvens af forslagens vedtagelse vil være, at forbuddet mod salg af fyrværkeriartikler i december bortfalder, og det tror jeg vil blive hilst med meget stor glæde af handelens folk.

Straffebestemmelsen i § 6 dækker også hjemmelavet fyrværkeri. Jeg synes, det er rigtigt, at der straffes med bøde, da det hjemmelavede fyrværkeri ofte fremstilles, fordi de pågældende ønsker at kunne affyre de helt store kanonslag. Alt for ofte hører vi om ulykker med invaliditet som følge efter afskydningen af hjemmelavet fyrværkeri. Nogle af disse meningsløse ulykker vil i fremtiden blive afværget. Jeg vil gerne understrege, at der stadig vil være mulighed for at give udtryk for livsglæde ved årsskiftet, men bare på en for andre mennesker mindre generende måde.

Jeg finder det rigtigt, at lovforslaget går i udvalg, og jeg udtaler håbet om, at det må få en hurtig og velvillig behandling.

Vagn Bro: Om det foreliggende lovforslag kan jeg udtale, at vi er rede til at drøfte det i et udvalg. I øvrigt er de ganske korte bemærkninger, jeg har den ære at fremsætte, nærmest på egne vegne. Jeg repræsenterer et liberalt parti, hvis medlemmer forbeholder sig inden for lovens grænser at fejre nytårsaften, som de vil.

Jeg vil for mit eget vedkommende sige — og her ligger jeg på linje med mine kolleger ude omkring i landets politikamre — at jeg er tilhænger af en vis orden. Det, vi navnlig vender os imod i de nuværende tilstande, er fyrværkeriet med den meget store knaldefekt, og vi skal nu drøfte, om den højtærede minister på dette punkt har fundet det rigtige.

Under behandlingen af det foregående

[Vagn Bro.]

lovforslag var man jo for øvrigt også inde på dette med knald. Det var knallerterne. Her er der en mentalitet, som jeg gerne ville have ændret. Folk i en knallert-tid spørger ikke, om det er en glimrende og udmærket og letløbende maskine, nej, en vis kategori lægger vægt på, hvor megen støj den kan lave. Her må jeg have lov at gøre den bemærkning, at det har vi så nogenlunde bragt i orden nede hos mig, idet vi i nogen grad har fået mentaliteten ændret ved hjælp af nogle meget omfattende bøder.

Jeg synes, at dette lovforslag må kunne være et udmærket grundlag for en drøftelse af problemerne. Der er blot to ting, jeg skal bemærke. Den ene er, at vi må have i erindring, at der er en konkurrence i hjemmefabrikationen, og derfor må vi se på, om forslaget er tilstrækkeligt på dette punkt. Jeg vil jo mene, at kunne man, om jeg så må sige, forbyde fabrikationen i al almindelighed, ville det være en lettere måde. Det var det ene punkt. Det andet punkt er, at fyrværkerifabrikanterne jo meget gerne ville have en forhandling om det fyrværkeri, de i berettiget forventning om at kunne sælge har lavet med henblik på næste nytår. På den anden side er jeg noget betænkelig ved at udskyde lovens ikrafttræden til den 2. januar 1959; men her er altså et punkt, hvor jeg synes det er rimeligt at vi ser på forslaget.

Jeg anbefaler altså en udvalgsbehandling.

Hanne Budtz: I fortsættelse af debatten om folketingsbeslutningen i februar bemærker jeg, at mit parti er positivt indstillet over for ministerens lovforslag. Jeg synes, det er klart og overskueligt. Jeg synes, det er af værdi, at det nu bliver utvivlsomt, at det også er forbudt for private at fabrikere fyrværkeri, idet der i almindelighed kræves tilladelse til fabriktionsvirksomhed. Det er efter min mening også rigtigt, at der fortsat vil være mulighed for at anvende det ellers forbudte fyrværkeri ved særlige lejligheder foruden f. eks. i offentlige anlæg. Man kunne måske diskutere, om det er bedre med en tilladelse i almindelighed fremfor tilladelse i de enkelte tilfælde; men det kan vi jo

se på i udvalget. Jeg finder, det er meget væsentligt, at justitsministeren i bemærkningerne til lovforslaget fremsætter et løfte om, at nu vil man komme bort fra forbuddet mod salg omkring nytårstid. Jeg tror, der vil være almindelig tilfredshed hermed. Herefter tror jeg, man er ved at placere forbud og tilladelse på en bedre hyld. Jeg tror, at gennemførelsen af dette forslag vil være en stor lettelse for ældre og svagelige mennesker, for dyrevenner og mange andre.

Jeg tilsiger velvillig behandling.

Helge Larsen: Jeg ville overdrive ikke så helt lidt, hvis jeg takkede den højtærede justitsminister for fremsættelsen af dette forslag til lov om forbud mod visse fyrværkeriartikler, men når jeg betænker, at et af partiet venstres blade, Roskilde Dagblad, ved forslagets fremsættelse railerede over den højtærede ministers initiativ, må jeg da have lov til at sige, at Roskilde Dagblads ironi havde forkert adresse. Med fremsættelsen af dette forslag har den højtærede justitsminister jo kun gjort, hvad der var hans parlamentariske pligt, eftersom et flertal i det høje ting i folketingsbeslutningen af 18. februar i år opfordrede ministeren til at fremsætte forslag. Nej, den rette adresse for Roskilde Dagblads ironiske bemærkninger må være det ærede medlem af venstre hr. Vagn Bro, der, om han ikke var den egentlige, så dog var en meget energisk igangsætter af aktionen, der førte til fremsættelsen af dette forslag.

Om selve lovforslaget skal jeg kun gøre nogle ganske få bemærkninger. Jeg finder principielt, at der her foreslås lovgivet på et område, som man godt kunne undlade at lovgive på, så meget mere som udviklingen i den sidste menneskealder klart er gået i retning af, at nytårshalløjet bliver mere harmløst. Og når de unge i vore dage forlyster sig langt mere harmløst nytårsaften, end vi gjorde i min ungdom, skulle vi så ikke kunne bære over med, at harmløsheden er noget støjende?

Den vægtigste indvending mod lovforslaget er imidlertid, at det bryder med det gode princip, at man ikke skal udstede forbud, som man ikke kan få overholdt,

[Helge Larsen.]

og jeg er meget bange for, at dette forbud vil medføre, at der hjemme fremstilles fyrværkerilignende genstande, der kan frembringe større knald end de i lovforslaget tilladte, genstande, som det vil være langt farligere for de unge at omgås end det fyrværkeri, man nu kan købe.

Til det ærede medlem hr. Vagn Bros bemærkning om udvalgsarbejdet vil jeg gerne sige, at jeg glæder mig overordentlig meget til at deltage i dette udvalgsarbejde. Det ærede medlems begrundelse herfor var jo — hvis jeg forstod det ærede medlem rigtigt — at han ikke var sikker på, at den grænse, den højtærede justitsminister har sat for knaldeffekten, er den rigtige. Jeg går derfor ud fra, at vi i udvalget vil kunne få demonstreret sprængladninger med forskellige knaldeffekter. Jeg glæder mig til at opleve en nytårsaften uden for den egentlige nytårstid! Og når nu det ærede medlem gjorde opmærksom på, at hans parti ikke delte hans anskuelser fuldt ud, vil jeg gerne hertil sige, at her er en lejlighed, hvor mit parti og det ærede medlems parti — men altså ikke det ærede medlem selv — vil være i stand til at etablere et liberalt samarbejde. Jeg glæder mig til dette samarbejde i udvalget.

Man vil af disse få bemærkninger forstå, at jeg ikke kan medvirke til lovforslagets gennemførelse. Jeg skylder at tilføje, at der i min gruppe er forskellige nuanceringer i vurderingen af lovforslaget. Jeg personlig skal anbefale, at man undlader at gennemføre det.

Gudrun Bjørner: Det er fornøjeligt at se, hvordan det er lykkedes den højtærede minister om ikke at måle lydets styrke, så dog i hvert tilfælde med gram at fastslå de midler, der må bruges til at fremkalde denne støj. Altså, man har kunnet måle grænsen for den støj, det er tilladt at fremkalde uden at genere andre mennesker unødigt hårdt.

Jeg vil også takke for løftet om, at man, hvis lovforslaget gennemføres, kan ophæve forbuddet mod salg af fyrværkeri i perioden før og efter nytår. Det er liberalisering.

Nu kan dette lovforslag betragtes ud fra forskellige synsvinkler. Nogle synes, det er en udvidelse af den enkeltes frihed, andre

synes, det er en begrænsning af den enkeltes frihed. Jeg synes, det er en udvidelse af den enkeltes frihed til at leve i fred, men andre af min gruppes medlemmer har en anden mening, og sådan er det jo heldigvis i de forskellige grupper.

Aksel Larsen: Jeg tillader mig at forsøge at udrydde en misforståelse. Vi har her i tinget haft en debat om et forslag til folketingsbeslutning, hvis vedtagelse angivelig er årsag til, at den højtærede justitsminister har fremsat dette lovforslag. I debatten om forslaget til folketingsbeslutning har jeg sagt min mening om problemet, og jeg blev i den anledning af dagspressen udnævnt til ordfører for gruppen. Det var jeg ikke. Jeg var aldeles frit stillet, men jeg kunne ikke styre mig, jeg gik op og sagde min mening. Men efter herved at have klaret dette problem vil jeg oplyse, at jeg nu, da vi er blevet stillet over for et regulært lovforslag, af min gruppe er blevet valgt til ordfører. Jeg udtrykker gruppens mening, som er absolut enstemmig, selv om der måske nok er forskellige nuancer; det kan være, at nogle er skarpere end andre.

Hvad lovforslaget og dets initiativtager angår, er det svært at udrede, hvem der egentlig er initiativtager. Jeg tillader mig at sige, at med mit historiske kendskab til den højtærede justitsministers hidtidige styrke forbavser det mig, at han for at fremkomme med et sådant lovforslag absolut skulle gå den omvej at få nogle ærede medlemmer af tinget til at fremsætte et forslag til folketingsbeslutning, der opfordrede ham til at udarbejde et lovforslag. Der var jo under den debat, vi havde dengang, ingen tvivl om, at den højtærede justitsminister selv var sindet at fremsætte lovforslag og sådan set i realiteten havde det færdigt; men det skulle altså absolut være sådan, at han under tryk af folket og den offentlige mening skulle lade sig presse til at fremsætte det. Det forbavser mig. Den højtærede justitsminister har ikke hidtil været bange for selv at tage et ansvar, for at komme frem med sine ideer.

Hvad selve lovforslaget angår, kan jeg henholde mig til det, jeg har sagt som privatmand, men som jeg nu har dækning for i min gruppe. Jeg kan også give min fulde støtte til det, der er sagt af det ærede med-

[Aksel Larsen.]

lem hr. Helge Larsen, og jeg kan tilføje, at det bliver svært for os, som ikke kommer med i udvalget, egentlig at danne os noget skøn over lovforslagets betydning. Muligvis vil vi få det opklaret den kommende nytårs-aften, medmindre man vil foranstalte demonstrationer her i tinget eller nede i slotsgården, så vi kan lytte efter. Jeg aner ikke, hvilken virkning begrænsningen til køb af de knaldeffekter, man her opregner, vil få, for jeg kender dem ikke, men jeg håber, at udvalget meget samvittighedsfuldt vil undersøge sagen.

Når jeg har sagt dette, står det klart for enhver, at vi ikke er særlig sympatisk indstillet over for lovforslaget, at vi ikke mener det rimeligt at komme med sådanne love og forbud, og det gentager jeg, uanset at det behager Politikens muligvis herværende referent at skrive i sit blad, at det forbavser ham meget, at jeg er tilhænger af frihed. Det har jeg tilladt mig at være altid, men det behager altså Politikens referent at skrive det modsatte i sit blad, og da vi har trykkefrihed her i landet, skal han naturligvis have lov til det.

Så har jeg bare én bemærkning endnu, nemlig den, at jeg ved jo, at de officielle initiativtagere såvel som den højtærede justitsminister i høj grad vil begrunde en sådan lovgivning med, at den er nødvendig, fordi justitsministeriet får så mange breve fra folk, der bliver chokeret af nytårsskyderiet, og fordi der kommer så mange indsendte artikler til bladene derom; derfor er man nødt til at gennemføre dette lovforslag. Nu tror jeg, der er en vis sandsynlighed for, at en væsentlig del, måske flertallet af dem, der er utilfredse med nytårsskyderiet, skriver breve; men det store flertal af befolkningen, som deltager i nytårsskyderiet, skriver ikke breve, så disse læserbreve i bladene og disse breve til justitsministeriet giver aldeles ikke noget holdepunkt for den antagelse, at en væsentlig del af befolkningen skulle være modstandere af nytårsskyderiet.

Men lad det nu være; det er ikke min sag at korrigere den højtærede justitsministers bedømmelse af, hvor megen vægt man skal tillægge disse breve. Jeg kan blot forsikre som min overbevisning, at selv om man gennemfører dette lovforslag, vil

man efter den kommende nytårsaften få nøjagtig lige så mange henvendelser til justitsministeriet og læserbreve til bladene, hvori der klages over nytårsskyderiet, og man vil altså i så henseende aldeles ikke have opnået det, som man påstod var hensigten. Derimod når man måske noget andet, fordi man kommer med et forbud på et område, hvor det er upåkrevet, nemlig at det går sådan — som også det ærede medlem hr. Helge Larsen mente — at folk fremstiller deres egne nytårsbomber med højere knaldeffekt og måske med ulykker til følge, og det tror jeg ikke er noget heldigt resultat.

Nu venter jeg naturligvis spændt på, at den højtærede justitsminister — der lader, som om han ikke ved, at det hører til de gammeldags nytårsløjer, kendt af hvert barn i landet; at man kan hejse havelåger op i flagstangen — skal stå op her og bebrejde det ærede medlem hr. Helge Larsen, at han har givet folk fiduser med hensyn til, at de kan lave hjemmelavede fyrværkeribomber med større knald. Ja, det må han jo gøre, for da vi sidst havde en debat om dette her i tinget, fik jeg bebrejdelser, fordi jeg havde sagt det om at hejse havelåger op i flagstangen; jeg skulle ikke give befolkningen fiduser, sagde justitsministeren. Nu er der ingen fare for, at jeg ved min deltagelse i debatten kommer til at give folk fiduser, for det meste af, hvad jeg siger, bliver ikke refereret i pressen. Men jeg kan heller ikke give befolkningen fiduser, for den kender udmærket til, hvad man kan lave nytårsaften, og jeg tror, at nytårsskyderiet — undskyld, jeg kommer tilbage til det igen — er adskilligt mere harmløst end det, man vil komme ud for, hvis man gennem forbud griber ind i nytårsskyderiet.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Tænk, at sådan en lille knaldeffekt kan kalde på så voldsomme lidenskaber! Principperne bliver trukket frem af stalden og luftet, det er virkelig henrivende.

Det ærede medlem hr. Vagn Bro nævner fyrværkerifabrikkerne, og det spørgsmål kan naturligvis rejses, hvor berettigede fabrikernes forventninger kan have været. Det er klart, at det er et spørgsmål, vi må diskutere. Jeg forstod, at det ærede medlem ikke i dag havde tilslutning af hele

[Justitsministeren.]

den liberale gruppe, altså partiet venstre, og jeg skulle tage meget fejl, om ikke det ærede medlem hr. Lorentzen hører til dem, der vil fejre nytår på den traditionelle måde, det er vist oplagt.

Det ærede medlem hr. Helge Larsen pegede på en ting, som jeg erkender vi må tale om — det ærede medlem hr. Aksel Larsen var også inde på det — nemlig dette: hvor effektivt kan vi regne med at forbuddet bliver? Med andre ord: kan vi næste nytårsaften måle en knaldefekt i nedadgående retning sammenlignet med sidste nytårsaften? Det er et spørgsmål, vi må diskutere. Der gives jo visse muligheder for, at vi gennem dette forbud kan komme en del af skyderiet til livs; men jeg tør ikke garantere for, at resultatet af dette lovforslags gennemførelse bliver nøjagtig det, som mange mennesker håber.

Det ærede medlem hr. Helge Larsen var inde på, at der her var tale om et liberalt samarbejde imod et stygt forbud; jeg forstår, at det glæder det ærede medlem, at dette liberale samarbejde er udstrakt til det ærede medlem hr. Aksel Larsen. Det er der ikke noget at sige til.

Det ærede medlem hr. Helge Larsen, som jo er en forlystelsessyg mand — det vidste jeg ikke i forvejen — ville gerne have nogle demonstrationer. Det skal blive overvejet, og det skal også blive overvejet, om man kan inddrage det ærede medlem hr. Aksel Larsen i demonstrationerne — som tilskuer naturligvis. Men jeg forstod, at der i det ærede medlem hr. Helge Larsens parti var delte meninger, og det kan naturligvis kun glæde mig.

Jeg takker det ærede medlem frk. Gudrun Bjørner for tilslutningen.

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen glæder jo undertiden det høje ting med meget morsomme taler; jeg erkender, at jeg i høj grad nød det ærede medlems indlæg i dag — af flere grunde; det vil det ærede medlem forstå. Men der var én ting, der chokerede mig, nemlig at høre, at der var nuancer i opfattelsen i det ærede medlems parti. Det har jeg aldrig oplevet før.

Vagn Bro: Må jeg blot sige til det ærede medlem hr. Helge Larsen, at det eneste

af de her forfægtede standpunkter, jeg ikke kan fatte, er det ærede medlems. Det ærede medlem og hans parti plejer jo, tør jeg nok sige, at være modstandere af alt, hvad der har med krudt og kugler at gøre, og når han nu endelig havde udsigt til at få en begrænsning af det, idet alle partier er gået med til lovforslaget, så går han — ja, det er næsten ufatteligt — imod det. Som jeg allerede tidligere har bemærket, er vi inden for mit parti frit stillet med hensyn til at tage standpunkt i denne sag, og det er en meget rimelig ting. Jeg kan dog trøste med, at jeg ved, der bliver adskillige, der følger mig i mit.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Viola Nørlov: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om eftergivelse af kommunehjælp og om ekstraordinær adgang til folkepension.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1499, fremsættelsen i tidenden sp. 3239).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Andreas Hansen: Jeg vil gerne takke den høje regering for, at den har benyttet tronfølgeren prinsesse Margrethes 18 års fødselsdag til at fremsætte et lovforslag om eftergivelse af kommunehjælp og om ekstraordinær adgang til folkepension for personer, der ikke har været medlem af en statsanerkendt sygekasse.

Idet jeg henviser til lovforslagets bemærkninger, skal jeg på mit partis vegne anbefale det til hurtig og velvillig behandling.

Lorentzen: Dette lovforslag kommer ikke som nogen overraskelse. Vi har jo haft